

משום דלא מקנה לכו בכתפא – שאין אתם מקנחים בחרס. ולא
קמיל לכו כינא אמניכו – ואין אתם הורגים כינה בבגדיכם. ולא
שליף לכו וקרא ואכיל לכו מבישא דאסיר גינאה – ואין אתם
מוציאים ירק מהאגודה שעושים הגננים ואוכלים, אלא אתם מתיירים
האגודה תחילה ואחר כך אוכלים. שמאחר שאין אתם עושים אחד
מהדברים האלו איני יכולה להזיק לכם על ידי כישוף. ומכאן מוכח
שהמקנה בחרס אפשר להזיק לו על ידי כישוף.

הגמרא מביאה מעשה בענין עשיית הצרכים: אמר ליה רב הונא
לרבא בריה – בנו, מאי טעמא לא שכיחת קמיה דרב חסדא – מדוע
אינך מצוי לפני רב חסדא ללמוד ממנו, דמחזית דמעתיה –
שההלכות שבפניו מחודדות. אמר ליה רבה, מאי אזיל לגביה –
מדוע אלך אצלו, דכי אזילנא לגביה מותיב לי במילי דעלמא –
שכשאני הולך אצלו מושיבני לפניו ומדבר איתי בדברים סתם שאינם
דברי תורה, שכשהלכתי אצלו אמר לי, מאן דעיל – מי שנכנס
לבית הכסא, לא ליתבי בהדיא – לא ישב במהרה ובחזק, ולא
למרח טפי – ולא יתאמץ יותר מדאי כדי ליפנות, דהאי ברבששתא
אתלת שני יתיב – שהמעו התלוי בפי הטבעת יושב על שלש שינים,
ואם ישב במהרה ובחזק או שיתאמץ יותר מדאי, דילמא משתמטא
שני דברששתא ואתי לדי סכנה – שמא ישמטו שני הכרכשתא
ממקומן ויבוא לידי סכנה. אמר ליה רב הונא לבנו, הוא עסיק בחיי
דבריתא – הוא עוסק בהנהגות הנוגעות לחיי הבריות, ואת אמרת
במילי דעלמא – ואתה אומר שהוא עוסק בדברים סתם, כל שבן זיל
לגביה – ודאי שיש לך ללכת אצלו.

הגמרא שבה לדון בדברים האסורים והמותרים לקנה בהם בשבת:
הנפנה לצרכיו בשבת, והיו לפניו צורו וחרס, רב הונא אמר מקנה
בצור, אף על פי שאבן אסורה בטלטול, ואין מקנה בחרס, אף
שאינו מוקצה, משום סכנה, ורב חסדא אמר, מקנה בחרס, שאינו
מוקצה, ואין מקנה בצור, משום שהוא מוקצה.

מקשה הגמרא: מיתבי – הקשו בני הישיבה על דברי רב הונא, שנינו
בברייתא: הוי לפניו צורו וחרס, מקנה בחרס ואין מקנה בצור.
תויבתא דרב הונא – ובריתא זו היא פירכא לדברי רב הונא.
מתרצת הגמרא: תרונא – העמיד וביאר רפרם בר פפא את
הברייתא קמיה – ולפניו דרב חסדא, אליבא דרב הונא – לדעת רב
הונא, שהברייתא מדברת באזני כלים – בשולי הכלים, שהם
עגולים וחלקים, ואינם קורעים את הבשר.

הגמרא דנה בדברים הראויים לקינוח בימות החול: הנפנה לצרכיו
והיו לפניו צורו ועשבים, נחלקו בזה רב חסדא ורב הונא, חד
אמר, מקנה בצור אף על פי שאינו חלק כל כך, ואין מקנה
בעשבים, משום שהעשבים לחים הם, וחותרים את הבשר, ומזיקים
יותר מהצור, וחד אמר, מקנה בעשבים, ואין מקנה בצור, משום
שאינו חלק, והזיקו ברור יותר.

מקשה הגמרא: מיתבי – הקשו בני הישיבה על דברי האומר שמקנה
בעשבים, שנינו בברייתא: תא מקנה בצור שהאור – שהאש שולטת
בו, שיניו התחתונות המחברות את המעי שבפי הטבעת נושרות.
ומוכח שאין לקנה בעשבים, שהרי האש שולטת בהם.

מתרצת הגמרא: לא קשיא, הא – זה שאמר שמקנה בעשבים, דיבר
בעשבים לחין, שאין האש שולטת בהם, ואין סכנה לקנה בהם, והא
– מה ששינו שאין לקנה בדבר שהאש שולטת בו, היינו ביבשין
שהאש שולטת בהם.

הגמרא מביאה עוד בענין עשיית צרכים: הנצרך לפנות ואינו נפנה,
נחלקו בזה רב חסדא ורבנא, חד אמר, רוח רעה שולטת בו, היינו,
שהצרכים נרקבים במעי, ויוצא ריח רע דרך פיו, וחד אמר, רוח
וזהמא שולטת בו, היינו, שריח הצרכים נבלע בבשרו ובאבריו,
והזיעה היוצאת ממנו מסרחת.

תניא במאן דאמר – שנינו בברייתא כמי שאומר שרוח וזהמא
שולטת בו, דתניא בברייתא, הנצרך לנקבו ואינו מתפנה אלא
מוסיף ואוכל, דומה לתנור שהסיקוהו על גב אפרו, כלומר,
שהסיקוהו ולא פינו ממנו את האפר שהיה בו, שאינו בוער כראוי, וזו
היא תחלת רוח וזהמא, כלומר, שמה שאינו מתפנה גורם שרוח

וזהמא תשלוט בו.

מי שהוצרך ליפנות ואינו יכול ליפנות, שאין הנקב נפתח, אמר רב
חסדא, יעמוד וישב יעמוד וישב, שעל ידי כן יוכל ליפנות. רב חנן
מנהרדעא אמר, יסתלק לצדין – ילך לזוית אחרת וינסה שוב. רב
המנוא אמר, ימשמש בצורו באותו מקום, ועל ידי כן יפתח הנקב.
ורבנא אמרי, יסית דעתו.

שואלת הגמרא על דברי רבנא: אמר ליה רב אחא בריה דרבא לרב
אשי, כל שבן דכי מסח דעתיה לא מפני – ודאי שאם מסיח דעתו
לא יוכל להתפנות. משיבה הגמרא: אמר ליה רב אשי, הכוונה היא
שיסית דעתו מדברים אחרים.

אמר רב ירמיה מדיפתי, לדידי חזי לי ההוא מינעא – אני עצמי
ראיתי ישמעאלי אחד דקם ויתבי וקם ויתבי – שעמד וישב ועמד
וישב, עד דשפך בקדרה – שיצאו צרכיו כמו שנשפכו מקדרה.

תנו רבנן בברייתא, הנכנס לסעודת קבע, וגנאי הוא לו אם יצטרך
לצאת באמצע הסעודה להתפנות, הלך קודם הסעודה עשר פעמים
הליכה של ארבע [ארבע] אמות, ובין כל פעם ופעם יבדוק עצמו אם
נצרך לנקבו, ואמרי לה – ויש אומרים שעדיף שילך ארבע פעמים
הליכה של עשר עשר אמות, כיון שהליכה מרובה מועילה יותר
להוריד את צרכיו, ואז נפנה, ונכנס לסעודה וישב במקומו.

משנה

במשנה זו נחלקו התנאים באיזה שיעור חייבים על הוצאת חרס
בשבת: המוציא חרס, שיעורו כדי ליתן בין פצים – קרש לחברו,
שכשמשדרים קרשים ועמודים זה על זה ויש חלל ביניהם, מניחים שם
שברי חרס למלאות החלל שלא יתעקמו, דברי רבי יהודה. רבי
מאיר אמר, שיעורו כדי לחתות בו את האור – ליטול בו גחלת
בוערת. רבי יוסי אמר, שיעורו כדי לקבל בו רביעית משקה. אמר
רבי מאיר, אף על פי שאין ראייה לדבר שחרס חשוב כשיש בו
שיעור הראוי לחתות בו גחלים, אך יש זכר לדבר, שנאמר בענין
התוכחה שהוכיח ישעיה את ישראל על שבתחו במלך מצרים
(ישעיה ל יד) לא ימצא בכתבתו חרש לחתות אש מיקוד, כלומר,
הבסתחו במצרים בידי היוצר הנשברת, ושבריה יהיו כשברי כלי
חרס המצויים בידי היוצר ששוברם דק עד שאין בהם אפילו
שיעור הראוי לחתות בו גחלים, ומשמע מכך שחרס בשיעור זה חשוב
הוא. אמר ליה רבי יוסי, וכי משם הבאת ראייה לדברך, והרי
אדרבה מהמשך הפסוק יש ראייה לדברי, שנאמר וְלִחְשֹׁשׁ מִים
מִבְּאֵר, והיינו, שאין בשברי כלי חרס שביד היוצר אפילו שיעור
הראוי לדלות בו מים מהגומא, ומשמע שחרס בשיעור זה, חשוב
הוא.

גמרא

שנינו במשנה: המוציא חרס, רבי מאיר אומר, שיעורו כדי לחתות בו
את האש, רבי יוסי אומר, שיעורו כדי לקבל בו רביעית משקה.
הגמרא דנה מהו השיעור הגדול יותר. מקשה הגמרא: (איבעיא להו)
שיעורא דרבי מאיר נפיש או שיעורא דרבי יוסי נפיש (מסתברא
שיעורא דרבי יוסי נפיש – ממשמעות דבריהם מסתבר ששיעורו של
רבי יוסי גדול משיעורו של רבי מאיר, שכן מדברי רבי מאיר משמע
שאפילו אם ראוי לחתות בו גחלת אחת חשוב הוא, והרי אף חרס קטן
מאד ראוי לחתות בו גחלת אחת, ואילו לרבי יוסי נצרך שיעור שיוכל
לקבל בו רביעית מים, וזהו שיעור גדול יותר, ומקרא שיעורא דרבי
מאיר נפיש – ואילו מהפסוק נראה ששיעורו של רבי מאיר גדול
משיעורו של רבי יוסי, דאי סלקא דעתך שיעורא דרבי יוסי נפיש
– שאם עולה בדעתך לומר ששיעורו של רבי יוסי גדול יותר, לייט
לה כמנא זוטרא וחדר לייט לה כמנא רבה – וכי ניתן לומר
שבתחילה קיללם הנביא שבשברי החומה לא ימצא אפילו כלי קטן,
ואחר כך הוסיף לקללם שלא ימצא גם כלי גדול, שבתחילה אמר
שלא ימצא חרס בשיעור הראוי לחתות בו גחלים, ואחר כך הוסיף
שלא ימצא בשיעור הראוי לדלות בו מים, הרי אין דרך המקללים

לומר כן.

מתרצת הגמרא: **אמר אביי** [מתניתין נמי], גם במשנתנו השיעור של לחתות בו את האש הוא השיעור הגדול, כיון שהכוונה היא שיש בו כדי לחתות **אש מיקידה גדולה** – ממדורה גדולה, שאפילו אם רוצה ליטול ממנה גחלת קטנה, צריך חרס גדול יותר מהחרס הראוי לקבל בו רביעית מים, משום שאם יחתה בחרס קטן ויקריב ידו לאש, יכוח. שנינו במשנה: **רבי יוסי אומר**, וכי **משם** הבאת **רִאִיָּה** לדברך, והרי מסוף הפסוק יש להוכיח כדברי, שאפילו חרס שיש בו כדי לקבל רביעית מים, חשוב הוא. הגמרא מיישבת את הראיה לדעת רבי מאיר. שואלת הגמרא: **שפיר קאמר ליה** – יפה אמר לו **רבי יוסי לרבי מאיר**, שמכך שקיללם הנביא שלא ימצא אפילו כחרס הראוי לדלות בו מעט מים, משמע שיש בו חשיבות, ומה ישיב על כך רבי מאיר.

משיבה הגמרא: **ורבי מאיר ישיב על כך**, **לא מיבעיא קאמר** – מה שהוכיר הנביא 'ולחשוף מים מגבא', אמר זאת בדרך של 'אין צריך לומר', והיינו, **לא מיבעיא מידי דחשיב לאינשי דלא לישתבח ליה** – אין צריך לומר שלא ימצא בהם חרס בשיעור שחשוב לבני אדם, שראוי לחתות בו גחלים, **אלא אפילו מידי דלא חשיב לאינשי לא לישתבח ליה** – אפילו חרס בשיעור מועט שאינו חשוב לבני אדם, שראוי רק לקבל בו רביעית מים, גם לא ימצא בהם.

הדרן עלך המוציא יין

פרק תשיעי – אמר רבי עקיבא

פרק זה עוסק בדינים שונים הנלמדים מפסוקים שלא נאמרו כציווי לדינים אלו אלא מפסוקים שנאמרו בענין אחר, והסמיכו להם חכמים דינים אלו. ואגב שרצה התנא ללמדנו 'מנין שמרחיצין את המילה ביום השלישי שחל להיות בשבת' (לקמן פו.), הנלמד מפסוק שנאמר

בענין מלחמת שמעון ולוי באנשי שכם, לכך שנה לנו התנא את כל שאר הדינים שבפרק.

משנה

המשנה מביאה את דרשת רבי עקיבא לגבי טומאת עבודה זרה: **אמר רבי עקיבא**, **מניין לעבודה זרה שמשמאה במשא כנדה**, כלומר, מנין למדים שעבודה זרה מטמאת את האדם הנורא אותה אף על פי שלא נגע בה, כשם שנדה מטמאת את נוראה אף על פי שלא נגע בה. **שנאמר** בנבואת ישעיה שעם ישראל ישליכו את פסליהם ויתעבום (ישעיה ל כב), **אתוורם כמו דוה צא תאמר לו**, כלומר, שכל אחד מעם ישראל ישליך את פסליו ויהיה מאוס בעיניו כשם שהנדה מאוסה על בעלה, ויוסיפו ויאמרו לפסל צא החוצה. ויש ללמוד מלשון הפסוק שדימה את העבודה זרה לנדה, **מה נדה מטמאה במשא** – כמו שנדה מטמאה את נוראה אף אם אינו נוגע בה, **אף עבודה זרה מטמאה במשא**.

גמרא

הגמרא מביאה משנה בזה נחלקו חכמים ורבי עקיבא בדין טומאת עבודה זרה ששנינו במשנתנו: **תנן התם (ע"ז מז.)**, **מי שהיה ביתו סמוך לעבודה זרה**, כלומר, שנבנה סמוך לביתו בית שעובדים בו עבודה זרה, ונמצא שאחד מקירות ביתו משמש גם כקיר של בית העבודה זרה, ונפל אותו הכותל, **אסור לבעל הבית לחזור ולבנותו**, כיון שנמצא שבונה גם את קיר הבית של העבודה זרה ומהנהו. אלא **בציצד יעשה אותו אדם הרוצה לבנות את ביתו שנפל, בונים** (נכנס) **לתוך שלו ארבע אמות** – מרחיק ארבע אמות מרשות העבודה זרה לתוך רשותו, ובוֹנֶה שם כותל חדש,

שבת דף פב עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שני) קיט

מסמא מחמת ההיקש לשרץ, הרי לְמַאי הִלְכְתָּא אִיתְקַש עבודה זרה
לְנֶדָה, לְעֵנִן טומאת מִשְׁא, שכשם שנדה מטמאה את נושאה, כך
עבודה זרה מטמאה את נושאה, וקשה, מדוע הוצרך הכתוב להשוות
את עבודה זרה לנדה ולשרץ כדי ללמוד שעבודה זרה מטמאה
במשא ולא באבן מסמא, וְלִיקְשָׁה רַחֲמֵנָּא לְנֶבֱלָה – היה הכתוב יכול
להקיש רק לנבלה שמטמאה במשא ולא באבן מסמא. מיישבת
הגמרא: אֵין הִכִּי נִמִּי – אכן כך הוא, שאם הלימוד מנדה היה רק
שמטמאה במשא, היה ניתן ללמוד דין עבודה זרה רק מנבלה, וכיון
שלישית חכמים כן הוקשה עבודה זרה לשרץ ונדה, על כרחך שאין
ללמוד מנדה רק לענין טומאת משא, אֱלָא יש ללמוד מנדה לימוד
נוסף, מַה נֶּדָה אֵינָה לְאַבְרִין – כשם שאם נפל אבר מן הנדה, הוא
מטמא באהלו ובמשא מדין אבר מן החי, אך אינו מטמא באבן מסמא
מדין נדה, כיון שאברי הנדה אינם מטמאים כנדה, אַף עֲבֻדָּה זָרָה
אֵינָה מטמאה לְאַבְרִין, ואם היתה עשויה מחוליות והתפרקה ממנה
חוליה אחת, אותה החוליה אינה מטמאת מדין עבודה זרה.
חזרת הגמרא ושואלת: וְאֱלָא הָא דְבָעֵי – ואלא דבר זה שהסתפק
רַב חֲמָא בַּר גּוֹרִיא (לקמן פג): עֲבֻדָּה זָרָה, יִשְׁנָה לְאַבְרִין אוֹ אֵינָה
לְאַבְרִין, ונשארה הגמרא שם בספק, תִּפְשׁוּטָא לִיה מַהָּ – הרי ניתן
לפשוט את הספק מדין זה, הִלְרַבְּנָן הוקשה עבודה זרה לנדה שאין
איבריה מטמאים מדין נדה, ואף עבודה זרה אֵינָה לְאַבְרִין – אין
חוליה שהתפרדה ממנה מטמאת כעבודה זרה עצמה. משיבה
הגמרא: אכן לשית חכמים אין להסתפק בדין זה, אולם רַב חֲמָא בַּר
גּוֹרִיא שהסתפק, אֱלִיבָּא דְרַבִּי עֲקִיבָא בְּעֵי לָהּ – הוא הסתפק בשית
רבי עקיבא שלומד מנדה שעבודה זרה מטמאה באבן מסמא, האם
לשיתו ניתן ללמוד מהיקש זה שעבודה זרה מטמאת לאיברים, או
שההיקש לנדה הוא רק לחומרא ולא לקולא.
הגמרא מביאה את השיטה השניה בביאור מחלוקת רבי עקיבא
וחכמים: וְרַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר, בְּטומאת אֶבֶן מִסְמָא, דְּכֹלִי עֲלָמָא לֹא
פְּלִיגִי דְלֹא מִסְמָא, שהרי הקשה עבודה זרה לשרץ, ושרץ אינו
מטמא באבן מסמא. כִּי פְּלִיגִי – ובאיזה אופן נחלקו, בְּטומאת מִשְׁא
המטמאת את נושאה. רַבִּי עֲקִיבָא סָבַר, שעבודה זרה הוקשה לנדה
ולכך דינה כְּנֶדָה, מַה נֶּדָה מִסְמָא בְּמִשְׁא – את נושאה, אַף
עֲבֻדָּה זָרָה מִסְמָא בְּמִשְׁא, ואילו רַבְּנָן סָבְרִי, שעבודה זרה הוקשה
לשרץ, ולכך דינה כְּשֶׁרֶץ, מַה שֶׁרֶץ לֹא מִסְמָא בְּמִשְׁא, אַף עֲבֻדָּה
זָרָה לֹא מִסְמָא בְּמִשְׁא.
שואלת הגמרא: ולשית רַבִּי עֲקִיבָא שעבודה זרה מטמאה במשא
מחמת ההיקש לנדה, לְמַאי הִלְכְתָּא אִיתְקַש עבודה זרה לְשֶׁרֶץ.
משיבה הגמרא: הכתוב הקיש לְעֵנִן מִשְׁמִשְׁיָהּ של עבודה זרה,
שמטמאים טומאת מגע ולא טומאת משא.
חזרת הגמרא ושואלת: ולשית רַבְּנָן הסוברים שעבודה זרה אינה
מטמאה במשא מחמת ההיקש לשרץ, לְמַאי הִלְכְתָּא אִיתְקַש עבודה
זרה לְנֶדָה. משיבה הגמרא: חכמים למדים מהיקש זה, מַה נֶּדָה אֵינָה
לְאַבְרִים, אַף עֲבֻדָּה זָרָה אֵינָה מטמאה לְאַבְרִים.

הִיָּה הכותל שנפל שָׁלוֹ וְשָׁל עֲבֻדָּה זָרָה, והיינו באופן שנבנה הכותל
בשותפות על מקום של שניהם, לִידוֹן מקום הכותל מִחֲצָה עַל מִחֲצָה
– שחציו של הישראל וחציו של בית העבודה זרה, וכשכונס
הישראל ארבע אמות לתוך שלו כדי לבנות את הכותל החדש, הוא
מונה חצי ממקום הכותל בתוך הארבע אמות שכונס.
מוסיפה המשנה: אֲכַנְיָו וְעִצְיָו וְעִפְרִיָו של אותו הכותל, מִטְמָאִים
כְּשֶׁרֶץ, שְׁנֵאמַר לגבי מצות איבוד עבודה זרה (דברים ז כו), 'שֶׁקֶץ
תִּשְׁקָצְנוּ וְגו' וְתַעֲבֹד תִּתְעַבְּנוּ בִּי חָרָם הוּא', הרי שאמר הכתוב שיש
לשקץ את העבודה זרה והיינו שיהיה כשרץ. אולם רַבִּי עֲקִיבָא
אָמַר, אבני הכותל, עציו ואבניו, מטמאים כְּנֶדָה, שְׁנֵאמַר (ישעיה ל
כב), 'תִּזְרֹם כְּמוֹ דָּוָה, צֵא תֹאמַר לו', כלומר, שכל אחד מעם ישראל
ישליך את פסליו ויהיה מאוס בעיני כשם שהנדה מאוסה על בעלה,
ויוסיפו ויאמרו לפסל צא החוצה. ויש ללמוד מלשון הפסוק שדימה
את העבודה זרה לנדה, מַה נֶּדָה מִסְמָא בְּמִשְׁא – כשם שנדה
מטמאת את נושאה אף אם אינו נוגע בה, אַף עֲבֻדָּה זָרָה מִסְמָא
בְּמִשְׁא.
הגמרא מביאה ביאור בלשון הפסוק ממנו דרש רבי עקיבא שעבודה
זרה מטמאת במשא: אָמַר רַבָּה, מה שדנו את ההיקש לנדה להחמיר
בטומאת עבודה זרה ולא דנוהו להקל כמו בהיקשים לשרץ ולמת,
הוא משום שלשון 'תִּזְרֹם כְּמוֹ דָּוָה' דְּאָמַר קְרָא – שאמר הכתוב (שם)
לגבי עבודה זרה, משמעותו, נִכְרִינְהוּ מִיָּדָּה כּוֹר – תתנכר אליו כאל
זר. ועל זה מסיים הכתוב ואומר 'צֵא תֹאמַר לו' לעבודה זרה,
להחמיר בה ואילו להקל ולומר הִנֵּנִי, אֵל תֹּאמַר לוֹ.
הגמרא מביאה שתי שיטות בביאור מחלוקת רבי עקיבא וחכמים:
וְאָמַר רַבָּה, בְּטומאת מִשְׁא, דְּכֹלִי עֲלָמָא לֹא פְּלִיגִי דְמִסְמָא – בין
רבי עקיבא ובין חכמים אינם חולקים שעבודה זרה מטמאת, דְּהָא
אִיתְקַש לְנֶדָה – שהרי הקיש הכתוב עבודה זרה לנדה. כִּי פְּלִיגִי –
ובאיזה אופן נחלקו, בְּאֶבֶן מִסְמָא – באבן המונחת על גבי כלים
באופן שאין היושב עליה מזיז את הכלים שתחתיה, והניחו עבודה
זרה על אבן זו, שבוה רַבִּי עֲקִיבָא סָבַר, שעבודה זרה הוקשה לנדה
ולכך דינה כְּנֶדָה, מַה נֶּדָה מִסְמָא בְּאֶבֶן מִסְמָא – כשם שנדה
שישבה על אבן מסמא מטמאת את הכלים שתחת האבן, אַף עֲבֻדָּה
זָרָה מִסְמָא בְּאֶבֶן מִסְמָא. וְרַבְּנָן סָבְרִי – ואילו חכמים סוברים,
שעבודה זרה הוקשה לשרץ, ולכך דינה כְּשֶׁרֶץ, מַה שֶׁרֶץ לֹא מִסְמָא
בְּאֶבֶן מִסְמָא – כשם ששרץ שהונח על אבן מסמא אינו מטמא את
הכלים שתחת האבן, שהרי לא התרבתה טומאה זו אלא לגבי זב
ונדה, אַף עֲבֻדָּה זָרָה לֹא מִסְמָא בְּאֶבֶן מִסְמָא.
שואלת הגמרא: וְרַבִּי עֲקִיבָא הסובר שעבודה זרה מטמאה באבן
מסמא כנדה, לְמַאי הִלְכְתָּא אִיתְקַש לְשֶׁרֶץ – לגבי איזו הלכה נאמר
היקש זה של עבודה זרה לשרץ. משיבה הגמרא: היקש זה נאמר
לְעֵנִן מִשְׁמִשְׁיָהּ של העבודה זרה, שאינם מטמאים לא במשא ולא
באבן מסמא, אלא רק במגע כשרץ.
מקשה הגמרא: וְלִרְבָּנָן הסוברים שעבודה זרה אינה מטמאה באבן